

Till Folklivsarkivet, Ass. Rigmor Sylven, Lund. Tack för de vänliga raderna!

Det var glädjande att läsa! Nu kommer min nya artikel: Den gamle skärgårdsmålaren.

Med de bästa hälsningar: *Knud Anderson*,

Er Ortsm. Knut Andersson.

164 Brevduvan nr 11, november 1981. SKÄRGÅRDSBOR: Artikel 27.

DEN GAMLE SKÄRGÅRDSMÅLAREN

Framlidne skärgårdsmålaren Ivar Gustafsson var född i Karlskrona den 3 september 1890. Hans efterlämnade maka Margareta, nu nära 82 år, kom från vår grannö Långören. Genom denna skärgårdsanknytning kom Ivar fort att lära sig tycka om skärgården. De båda makarna seglade bland öarna, steg ibland i land på Ungskär där de på äldre dagar också uppförde ett hus som de bebodde sommartid och tidvis på hösten. Ivar sa en gång: De vackraste färgerna här på öarna förekommer i september. Jag vet att Ivar Gustafsson var den konstnär som stort hedrade vårt Ungskär, ja hela skärgården och t o m hela länet. Titeln Den gamle skärgårdsmålaren fick han av en radioreporter, och det var en passande titel.

Konstnärens unga år präglades av två företeelser: arbete och fattigdom. Han fick slita hårt för att nå sitt mål. Han var yrkesutbildad målare, blev 1916 elev vid Althins målarskola i Stockholm, 1918 intagen som elev vid dåvarande Kungl. Konstakademin samt fick diplom. Så drabbades han som så många andra av Spanska sjukan och tvingades avbryta studierna. Energrisk som han var fortsatte han oförtrutet att utöva sitt konstnärliga värv. Han undervisade även i måleri och företog resor bl a till Tyskland och Danmark. På Bornholm och Christiansö fann han många tilltalande motiv för sin pensel. Mångfaldiga är de tavlor med skärgårdsmotiv som finns i många hem. 1962 fick Ivar Karlskrona stads första kulturpris och 1966 fick han Blekinge Läns landstings kulturpris.

Det var intressant att sitta hos den gamle konstnären och höra honom berätta sina minnen. Emellanåt kom han också in på slitet i Stockholm under knapphetens snåla vindar. Ivar tyckte mycket om barn och ungdom, men sa han, de vet inte mycket om hur min generation hade det.

Som vi sitter där spanar vi vår vana trogen ut över det oändliga havet. Ett handelsfartyg strävar fram och Ivar fattar blixtnabbt pennan och skissblocket som alltid finns till hands. Några snabba streck med pennan på skissblocket, en glimt i kikaren och skissen är färdig. Skissen blev sen en målning, ett litet exempel på hans skicklighet. Inget motiv var för enkelt för honom och inget var för arbetsamt eller svårt.

Nu måste jag även berätta att i Ungskärs Missionshus finns en vacker fondmålning före-

Konstnär Ivar Gustafssons hus på Ungskär. Sjömärket Kummeln t h om huset vid stranden.

ställande Kristus i centrum bland öborna, en vängåva som konstnären skänkte till Ungskärsborna. Den som skriver detta vet att bakom denna såväl som övriga stora fondmålningar konstnären utförde låg mycket bekymmer, möda och arbete. Ända in i ålderns höst utförde han flera stora arbeten. Den 24 januari 1977 gick han ur tiden 86 år gammal. Påföljande dag skrev ortspressen: En konstnär som gjort mer än någon annan för att göra Blekinge känt har gått bort. Dödsrunans författare visste vad han skrev om, för denne redaktör hade noga satt sig in i Ivars konstnärliga verksamhet.

Ivar älskade mycket sjömärket Kummeln nere vid Ungskärs strand. Det förekommer i många av hans akvareller från Ungskär. Han lät mig även få veta vad han såg i detta sjömarke: Ett riktmärke behöver vi alla för seglatsen på tidens hav. Vi behöver något att sätta kursen efter. — Han hade rätt. När man ser människospillrorna i storstäderna, ungt folk som spolierat sitt liv med droger och sin vind-för-våg-tillvaro tänker man: Nog hade väl dessa behövt ett riktmärke så att de sluppit komma på så fel kurs i livet.

Alltjämt talar den gamle skärgårdsmålaren till folket runt om i bygderna genom sina havsmotiv som vill få alla som ser dem att tänka på att vi är på seglats mot evigheten.

Knut Andersson